

Zpráva Oživení, o. s., o provozu protikorupční linky 199 za období leden - prosinec 2011

Oživení provozuje protikorupční linku 199 od ledna 2011. Provoz linky zajišťují studenti posledních ročníků právnické fakulty, popřípadě absolventi právnické fakulty, vždy se supervizí zkušeného advokáta, a to každý pracovní den od 9h do 17h. Mimo pracovní dobu mohou volající zanechat vzkaz na záznamníku, který je v nejbližší pracovní den operátorem linky vyřízen. Právní poradna Oživení přijímá podněty týkající se korupce rovněž i na emailové adrese poradna@oziveni.cz, popřípadě i jinak, například osobním kontaktem, na besedách, z tisku apod.

Oživení poskytuje operátorům linky veškeré potřebné zázemí, odbornou literaturu, právní systém s průběžnou aktualizací zákonů, judikatury a literatury, jakož i elektronickou databázi pro evidenci volajících a přijatých podnětů. Všichni operátoři absolvovali psychologické, právní a komunikační školení zacílené na jasné a rychlé vyřizování telefonických podnětů. V případě pochybností, jak určitý podnět vyřídit, mají operátoři možnost okamžité konzultace právního postupu s advokátem.

V průběhu roku 2011 Oživení spolupracovalo rovněž s Ekologickým právním servisem (EPS), který se podílel na řešení konkrétních podnětů z linky 199 v případech, kdy se tyto týkaly stavebního řízení, územního řízení či správního řízení v souvislosti s životním prostředím.

V průběhu třetího čtvrtletí 2011 byla spuštěna právní protikorupční poradna zaměřená na nejčastější právní problémy osob, které se opakovaně obrací na linku 199. Konkrétně se jedná o přístup k informacím, nakládání s majetkem obce, střet zájmu, rozhodování obcí a veřejné zakázky. Oživení rovněž poskytuje donorovi i široké veřejnosti pravidelné statistické výstupy o provozu linky. Právní a protikorupční poradnu, jakož i čtvrtletní zprávy o provozu linky 199 naleznete zde:

<http://www.bezkorupce.cz/protikorupcni-linka/>.

Podnět z linky / Podnět z jiných zdrojů:

1381 podnětů z linky (90%), 151 podnětů z jiných zdrojů (10%), celkem všech podnětů 1532

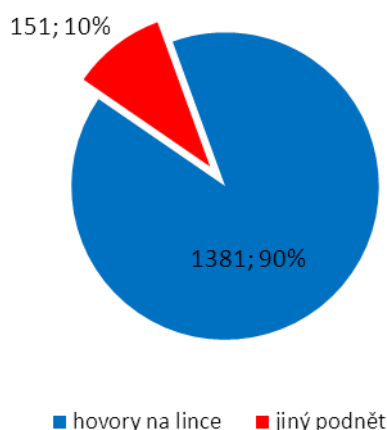
Během roku 2011 se na operátory linky obrátilo 1381 volajících (90% všech řešených podnětů). Kromě podnětů přijatých přímo z protikorupční telefonní linky se právní protikorupční poradna zabývala i dalšími 151 podněty týkající se korupce (10 % všech podnětů), tedy zejména jinými relevantními podněty získanými z médií, osobními kontakty pracovníků Oživení či emailovou komunikací s aktivními občany. Celkem bylo v roce 2011 řešeno 1532 podnětů, z toho 819 podnětů bylo anonymních (53,5% všech podnětů). Průměrně operátoři odbavili cca 6 podnětů denně, z toho byly průměrně 3 podněty relevantní a dvěma podnětům se operátoři věnovali podrobněji.

Kancelář: Muchova 13/232, 160 00 Praha 6
e-mail: oziveni@oziveni.cz
GSM: +420 608 732 091
Tel.: +420 257 531 983

Sídlo: Lublaňská 18, 120 00 Praha 2
Bank. spojení: 4053488001/5500
IČO: 6736 5353
Web: www.oziveni.cz

Přijaté podněty na lince 199

Pokud jde o srovnání objemu práce při poskytování rozšířené právní pomoci obětem korupce, pak počet provedených právních úkonů neustále stoupá. Narůstá zejména počet podaných žádostí o informaci (374), stížností na vyřízení žádosti o informace (76), odvolání do odmítnutí poskytnutí informace (13). Z podaných žádostí o informace byly ve třech případech podány správní žaloby. Dále bylo několika dalším klientům poskytnuto právní zastoupení advokátem v řízení u soudu či ve správním řízení, jménem Oživení bylo podáno 7 podnětů na Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, pět trestních oznámení, dva podněty na FAU, jeden podnět na kontrolu čerpání dotací a jeden podnět k provedení daňové kontroly na příslušný Finanční úřad.

Relevantní / Irelevantní podnět:

Irelevantní podnět - 787 podnětů, 51% všech podnětů
(762 podnětů z linky, 25 podnětů z jiných zdrojů)

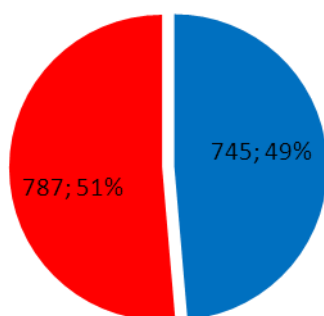
Ze všech zaznamenaných podnětů bylo celkem 787 podnětů (51% všech podnětů) zcela irelevantních (volající si spletl telefonní číslo, volající či jiný tazatel zjevně potřebuje odbornou pomoc nikoli právního charakteru). Celých 73% těchto irelevantních podnětů (572 podnětů) tvoří anonymní oznamovatelé a notoričtí stěžovatelé, kteří se na protikorupční linku obrací opakovaně, ačkoli ví, že s jejich problémy jim nemůžeme pomoci. Tyto podněty byly ze strany operátorů linky řešeny okamžitým odmítnutím při prvním kontaktu, popřípadě také odkazem na jiný příslušný orgán či nevládní organizaci.

Kancelář: Muchova 13/232, 160 00 Praha 6
e-mail: oziveni@oziveni.cz
GSM: +420 608 732 091
Tel.: +420 257 531 983

Sídlo: Lublaňská 18, 120 00 Praha 2
Bank. spojení: 4053488001/5500
IČO: 6736 5353
Web: www.oziveni.cz

Relevance přijatých podnětů

■ relevantní ■ irelevantní

Relevantní podnět v širším slova smyslu - 745 podnětů, 49% všech podnětů
(619 podnětů z linky, 126 podnětů z jiných zdrojů)

Za relevantní podnět v širším slova smyslu (745 podnětů, 49% všech podnětů) je považován i hovor, ve kterém volající nebo jiný tazatel sice není svědkem či obětí konkrétního korupčního jednání, avšak má osobní nepříznivou zkušenost s justicí, policií ČR či územní samosprávou (např. policie dle názoru volajícího neplní své zákonné povinnosti a nečiní žádné úkony směřující k zahájení trestního stíhání či potrestání pachatele, volající se marně pokouší prosadit své zájmy ve stavebním řízení, volající je frustrován z mnohaletého neúspěšného soudního sporu, volající je opakovaně odmítán a nedokáže získat informace o nakládání s majetkem obce apod.). V těchto případech je volajícímu dle konkrétní situace poskytnuto buď základní právní poradenství přímo na lince, popř. je volající operátorem odkázán na jiný kompetentní orgán.

Přestože se většinou nejedná o relevantní podnět v nejužším slova smyslu (viz níže), považuje Oživení za důležité naznačeným způsobem zvyšovat právní povědomí občanů, informovat volající o možných právních prostředcích jejich obrany a v neposlední řadě podporovat aktivní občany v jejich úsilí například při získávání požadovaných informací od správních úřadů či veřejných institucí.

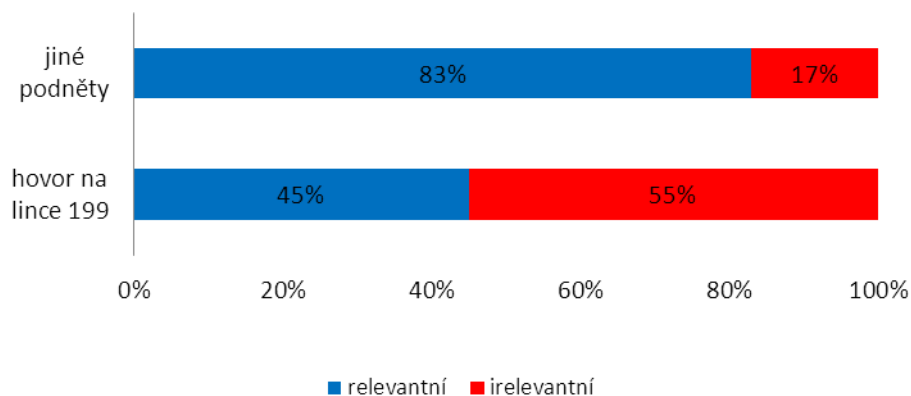
Pouze v případě, kdy z podnětu vyplývá možnost korupčního jednání, pochybné nakládání s veřejnými prostředky, popř. konkrétní velmi nestandardní až nezákonný postup úředníků v dané věci apod., je volajícímu poskytnuto rozšířené právní poradenství.

Kancelář: Muchova 13/232, 160 00 Praha 6
e-mail: oziveni@oziveni.cz
GSM: +420 608 732 091
Tel.: +420 257 531 983

Sídlo: Lublaňská 18, 120 00 Praha 2
Bank. spojení: 4053488001/5500
IČO: 6736 5353
Web: www.oziveni.cz

Srovnání relevance podnětů z linky a z jiných zdrojů informací

Není bez zajímavosti, že z celkových 1381 podnětů přijatých na linku bylo irelevantních 760 podnětů (55%), zatímco ze 151 jiných podnětů bylo irelevantních pouze 25 podnětů (17%).

Oblast veřejného zájmu u relevantních podnětů:

Oblast veřejného zájmu je u relevantních podnětů v širším slova smyslu zastoupena takto:

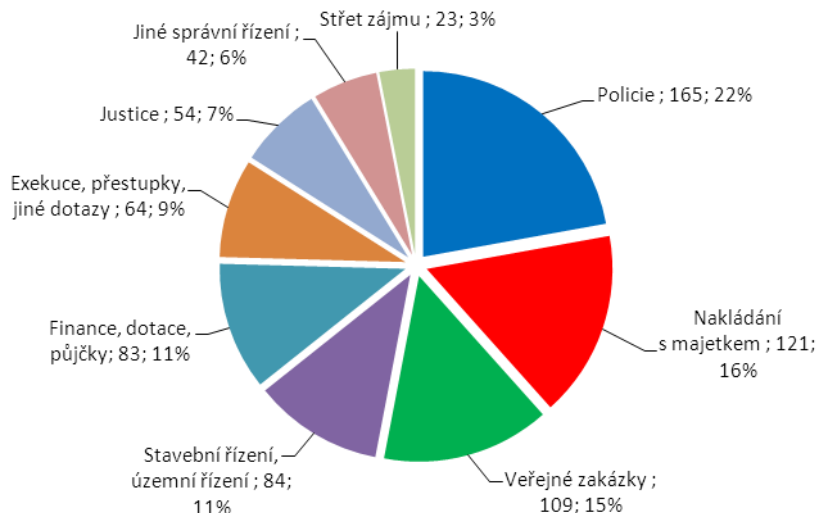
- Policie ČR – 165 relevantních podnětů (22% relevantních podnětů)
- Nakládání s majetkem – 121 relevantních podnětů (16% relevantních podnětů)
- Veřejné zakázky – 109 relevantních podnětů (15% relevantních podnětů)
- Stavební řízení, územní plánování – 84 relevantních podnětů (11% relevantních podnětů)
- Finance, dotace, půjčky – 83 relevantních podnětů (11% relevantních podnětů)
- Exekuční řízení, jiné dotazy – 64 relevantních podnětů (9% r. podnětů)
- Justice – 54 relevantních podnětů (7% relevantních podnětů)
- Jiné správní řízení – 42 relevantních podnětů (6% relevantních podnětů)
- Střet zájmu – 23 relevantní podnět (3% relevantních podnětů)

Kancelář: Muchova 13/232, 160 00 Praha 6
e-mail: oziveni@oziveni.cz
GSM: +420 608 732 091
Tel.: +420 257 531 983

Sídlo: Lublaňská 18, 120 00 Praha 2
Bank. spojení: 4053488001/5500
IČO: 6736 5353
Web: www.oziveni.cz

Oblast veřejného zájmu u relevantních podnětů

Druh poskytnutého poradenství odmítnuté / zpracované podněty:

Odmítnuté podněty – 875 podnětů (57% všech podnětů)
841 podnětů z linky, 34 podnětů z jiných zdrojů

V rámci provozu protikorupční poradny bylo zaznamenáno celkem 695 podnětů (45% všech podnětů), které byly operátory odmítnuty již při prvním kontaktu s klientem, a to z důvodu zcela irelevantního obsahu hovoru/emailu (678 hovorů, 17 jiných podnětů). Dále bylo zaznamenáno celkem 180 podnětů (12% všech podnětů), kdy klient nebyl schopen hodnověrně doložit aspekty tvrzeného závažného korupčního jednání a to ani s přiměřeným časovým odstupem a zároveň nebyl prostor pro vyřešení věci jinak např. poskytnutím základního právního poradenství či odkazem na jiný orgán (163 hovorů, 17 jiných podnětů). Lze tedy uzavřít, že 875 všech podnětů (57% všech podnětů) bylo ze strany operátorů odmítnuto a to buď ihned při prvním kontaktu anebo později pro nedoložení relevantních dokladů k tvrzené korupci.

Zpracované podněty – 657 podnětů (43 % všech podnětů)
540 podnětů z linky, 117 podnětů z jiných zdrojů

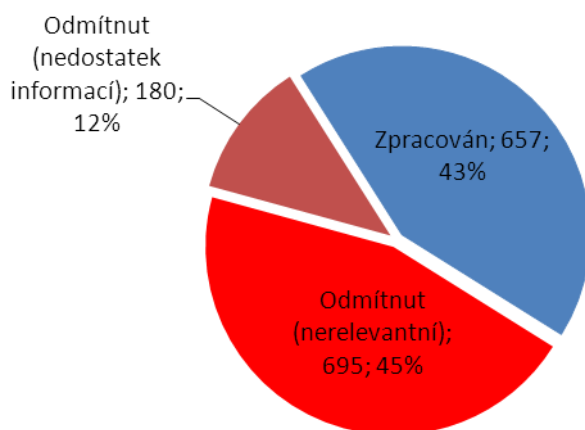
Relevantní podněty byly ze strany operátorů zpracovány v závislosti na jejich obsahu a možné efektivní spolupráci klienta buď poskytnutím základního právního poradenství přímo na lince 199 (poskytnutí základní právní analýzy jeho možností, poskytnutí rady, jak dále ve věci postupovat), nebo odkázáním na jiný orgán (nejčastěji policii ČR) nebo poskytnutím rozšířeného právního poradenství ve spolupráci s advokátem.

Kancelář: Muchova 13/232, 160 00 Praha 6
e-mail: oziveni@oziveni.cz
GSM: +420 608 732 091
Tel.: +420 257 531 983

Sídlo: Lublaňská 18, 120 00 Praha 2
Bank. spojení: 4053488001/5500
IČO: 6736 5353
Web: www.oziveni.cz

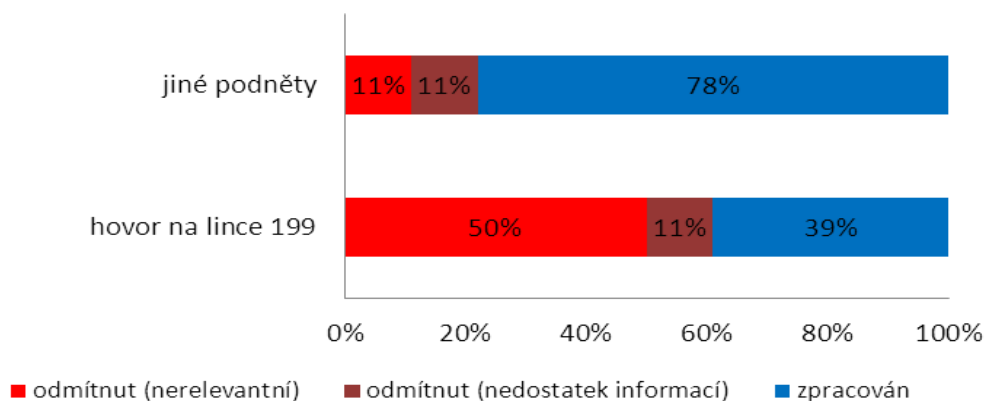

Vyřízení podnětu

Při srovnání relevance podnětů z linky 199 a podnětů z jiných zdrojů lze konstatovat, že 61% hovorů z linky je odmítáno jako zcela irrelevantních, zatímco u podnětů získaných z jiných zdrojů je odmítáno pouze 22% podnětů).

Srovnání vyřízení podnětu z linky 199 a z jiných zdrojů informací

Kancelář: Muchova 13/232, 160 00 Praha 6
e-mail: oziveni@oziveni.cz
GSM: +420 608 732 091
Tel.: +420 257 531 983

Sídlo: Lublaňská 18, 120 00 Praha 2
Bank. spojení: 4053488001/5500
IČO: 6736 5353
Web: www.oziveni.cz

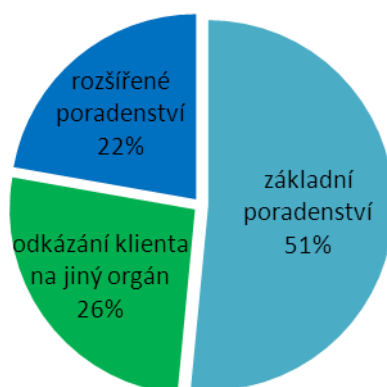

Způsob zpracování neodmítnutých podnětů:

Evidovaných 657 podnětů, které nebyly operátory odmítnuty, byly po věcné stránce řešeny takto:

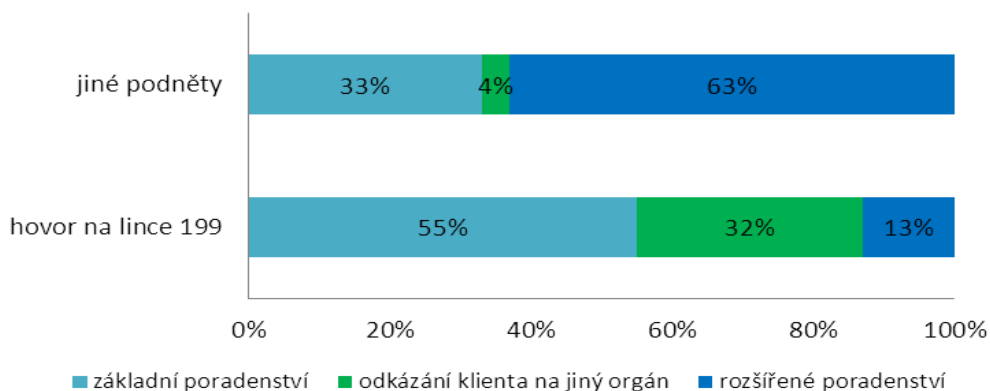
- 1) Klientovi bylo poskytnuto základní právní poradenství přímo na lince – 336 podnětů (22% všech podnětů, 51% neodmítnutých podnětů). Přímo z linky plyne 298 případů (21% podnětů z linky), zbylých 38 podnětů plyne z jiných zdrojů (25% jiných podnětů).
- 2) Klientovi bylo či v současné době je poskytováno rozšířené právní poradenství zahrnující zejména prostudování poskytnutých podkladů ze strany klienta, vypracování základní právní analýzy případu, doporučení postupu v konkrétní věci, popř. v odůvodněných případech je poskytováno právní zastoupení ve věci advokátem – 146 podnětů (9,5% všech podnětů, 22% neodmítnutých podnětů). Přímo z linky plyne 72 případů (5% podnětů z linky), zbylých 74 podnětů plyne z jiných zdrojů (49% jiných podnětů). **Jedná se o relevantní podněty v užším slova smyslu, kterým je dle statistiky každý desátý podnět, kterému se právní poradna Oživení věnovala.**
- 3) Klient byl přímo na lince odkázán na jiný orgán nebo NGO – 175 podnětů (11,5% všech podnětů, 26% neodmítnutých podnětů). Přímo z linky pochází 170 podnětů, 5 podnětů pochází z jiných zdrojů.

Způsob zpracování neodmítnutých podnětů

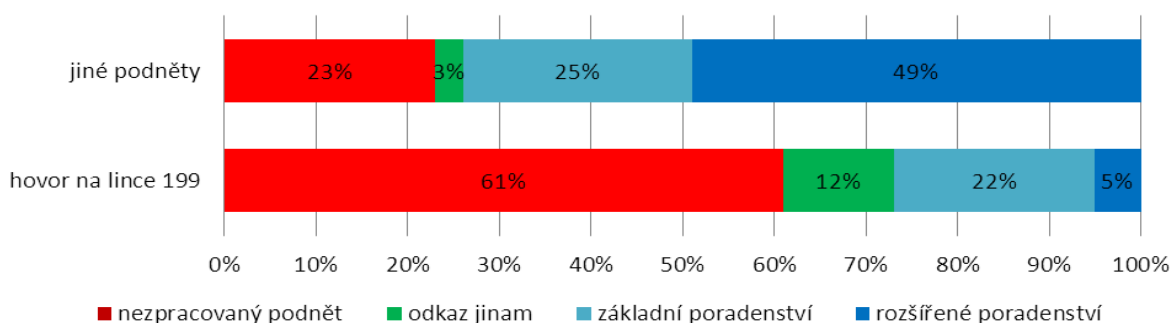
Způsob zpracování neodmítnutých podnětů z linky 199 a z jiných zdrojů informací

Celková „úspěšnost“ přijatých podnětů:

Při srovnání relevance podnětů na linku 199 lze uzavřít, že z 1381 hovorů na linku vyloučeno 370 podnětů, kterým bylo poskytnuto základní či rozšířené právní poradenství, avšak z toho bylo pouze 72 podnětů relevantních v užším slova smyslu, kterým se operátoři věnovali podrobně pod odborným vedením advokáta (5 % hovorů). Pokud jde o podněty z jiných zdrojů, než přímo z linky 199, pak ze 151 podnětů vyloučeno 112 podnětů, kterým bylo poskytnuto základní či rozšířené právní poradenství a z toho bylo celých 74 podnětů relevantních v užším slova smyslu, kterým se operátoři věnovali podrobně pod odborným vedením advokáta (49 % jiných podnětů). Z výše uvedeného vyplývá, že provoz linky 199 je i nadále pouze omezeným zdrojem relevantních podnětů v nejužším slova smyslu, tedy takových podnětů, ze kterých vyplyne konkrétní právní poradenství vedoucí potenciálně k odhalení korupce.

Srovnání úspěšnosti podnětů z linky 199 a z jiných zdrojů informací

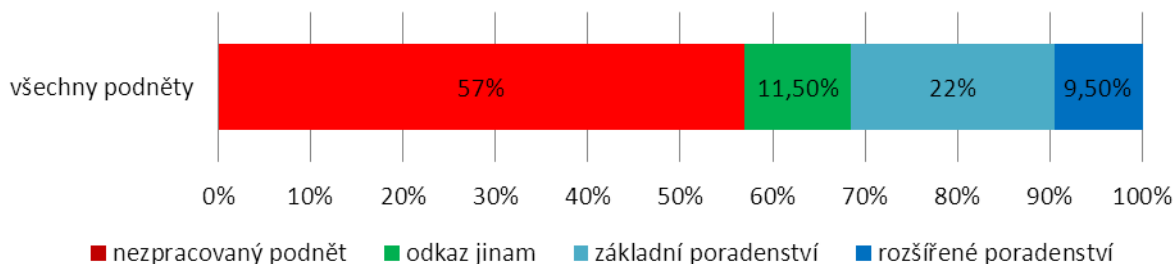
Kancelář: Muchova 13/232, 160 00 Praha 6
 e-mail: oziveni@oziveni.cz
 GSM: +420 608 732 091
 Tel.: +420 257 531 983

Sídlo: Lublaňská 18, 120 00 Praha 2
 Bank. spojení: 4053488001/5500
 IČO: 6736 5353
 Web: www.oziveni.cz

Na druhou stranu nelze pominout ani skutečnost, že jedním z důležitých cílů provozu linky 199 je neustálé zvyšování obecného právního povědomí občanů a to zejména v oblasti možné korupce. Jedná se zejména informování veřejnosti o existenci závazných pravidel pro zadávání veřejných zakázek, regulace nakládání s veřejným či obecním majetkem, možnostech veřejné kontroly při poskytování veřejné podpory, sledování střetu zájmu u politiků apod. Pracovníci linky poskytují občanům nejen konkrétní okamžitou právní pomoc, ale zároveň významným způsobem zvyšují jejich právní povědomí o jejich právech i povinnostech a možnostech právní obrany. Za pomoci odborné konzultace mohou občané v budoucnosti lépe odlišit jednotlivé případy korupce, popřípadě si lépe obstarat i relevantní doklady či důkazy, pokud se s podobným závadným jednáním setkají opakovaně. V neposlední řadě je dle našeho názoru nezbytné soustavně a opakovaně informovat veřejnost o právních možnostech účinné kontroly jednotlivých politiků či úředníků a podněcovat tímto způsobem u veřejnosti skutečný zájem o věci veřejné. Rovněž i přiměřená medializace úspěchů, kterých bylo v jednotlivých případech dosaženo, napomáhá občanům nabrat odvahy a sílu společně čelit korupci v jejich nejrůznějších podobách a formách. Z logiky věci se poučení občané v případě nového relevantního podnětu obrací přímo na naše pracovníky, často i jinými kanály, než pouze přes linku 199.

Úspěšnost všech podnětů

25. 1. 2012 zpracovala

Za Oživení, o. s.

Petra Bielinová, vedoucí právní poradny Oživení, o.s.

petra.bielinova@oziveni.cz

Kancelář: Muchova 13/232, 160 00 Praha 6
e-mail: oziveni@oziveni.cz
GSM: +420 608 732 091
Tel.: +420 257 531 983

Sídlo: Lublaňská 18, 120 00 Praha 2
Bank. spojení: 4053488001/5500
IČO: 6736 5353
Web: www.oziveni.cz